

Burgum | CSG Liudger
school voor vmbo, havo en vwo

ADDENDUM
PRAKTIJKGERICHT VAK DIENSTVERLENING EN PRODUCTEN
PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING
VMBO GL/TL 3^e EN 4^e LEERJAAR
CSG LIUDGER BURGUM
2024-2026

Vak: PRAKTIJKGERICHT VAK DIENSTVERLENING EN PRODUCTEN (pvdp)

In leerjaar 3 en 4 volgen alle leerlingen het praktijkgerichte programma Dienstverlening en Producten met het vak pvdp. Binnen het programma wordt nauw samengewerkt met opdrachtgevers binnen en buiten de school en het mbo. Doel van het programma:

- leerlingen leren door te doen;
- leerlingen ontwikkelen algemene (programma overstijgende) vaardigheden, de zogenaamde 21^e-eeuwse vaardigheden;
- leerlingen leren door aan te sluiten bij hun kwaliteiten en behoeftes;
- leerlingen leren door een combinatie van kennis, vaardigheden en houding;
- leerlingen leren zichzelf en hun (beroeps)omgeving kennen;
- leerlingen oriënteren zich op beroepen en opleidingen.

Dit alles zorgt voor een goede overstap naar mbo niveau 4 of havo.

Het examenprogramma pvdp bestaat uit 3 componenten:

- Domein A: Praktijkgerichte opdrachten
                  Eindterm 1 - ontwikkelen van interesses
                  Eindterm 2 - ontwikkelen van kwaliteiten
- Domein B: Programmaoverstijgende vaardigheden
                  Eindterm 3 - sociaal handelen
                  Eindterm 4 - samenwerken
                  Eindterm 5 - taalvaardigheden
                  Eindterm 6 - rekenvaardigheden
                  Eindterm 7 - digitale vaardigheden
                  Eindterm 8 - analytische denkvaardigheden
                  Eindterm 9 - kritische denkvaardigheden
                  Eindterm 10 - creatieve denkvaardigheden
                  Eindterm 11 - onderzoeken
- Domein C: Programmaspecifieke vaardigheden
                  Eindterm 12 - ontwerpen van een omgeving
                  Eindterm 13 - maken van een technisch product
                  Eindterm 14 - maken van een mediaproduct
                  Eindterm 15 - adviseren over een proces
                  Eindterm 16 - adviseren over een evenement
                  Eindterm 17 - organiseren van een activiteit

De eindtermen 1 en 2 worden behaald doordat leerlingen vijf keer deelnemen aan een project naar keuze, passend bij hun interesses en kwaliteiten. LOB (inclusief stage) is een belangrijk verweven onderdeel in het vak. De eindtermen die horen bij domein B komen in elk project terug, doordat in alle projecten met een eenduidige werkwijze (leercirkel) wordt gewerkt. Domein C is uitgewerkt in het aanbod van projecten dat de school aanbiedt.

Vak: PRAKTIJKGERICHT VAK DIENSTVERLENING EN PRODUCTEN (pvdv) (vervolg)

Aanbod projecten*

Afkorting	Naam	Programmaspecifieke vaardigheden, eindtermen	Globale inhoud project
fa	facilitair	16, 17	Organisatie high tea, verzorgen catering
hkv	duurzaamheid	12, 13, 15	Huis kopen en verduurzamen
md	milieu en duurzaamheid	12, 13, 15	Divers, afhankelijk van het thema
onn	ondernemen	16, 17	Organisatie herfstmarkt
oob	ondersteunen en organiseren beweegactiviteit	16, 17	Activiteiten opzetten en begeleiden
pd	podium	13, 14, 16, 17	Geluid en licht verzorgen bij evenement
pmv	product maken en verbeteren	12, 12, 14, 15	Divers, afhankelijk van het thema
pp	presenteren en promoten	14, 16, 17	Het ontwerpen van multimedia producten voor PR-doeleinden
rb	robotica	13, 17	Ontwikkelen lesprogramma voor basisschool
ud	uniforme dienstverlening	15, 16, 17	Verzorgen beveiliging Open Dag
uv	uiterlijke verzorging	16, 17	Organisatie evenement
vb	voeding en bewegen	15, 16, 17	Ontwikkelen programma gezonde leefstijl
wkj	welzijn kind en jongere	16, 17	Begeleiden van activiteiten met kinderen
wvo	welzijn volwassenen en ouderen	16, 17	Begeleiden van activiteiten met volwassenen en ouderen

* omdat het praktijkgerichte programma in ontwikkeling is, kan er een wijziging optreden in het aanbod van de projecten.

Vak: PRAKTIJKGERICHT VAK DIENSTVERLENING EN PRODUCTEN (pvdp) (vervolg)

Onderwijs- periode	Leerjaar	Toetscode	Stofomschrijving	Eindtermen	CE	Moet op SE	Mag op SE	Tijdsduur	t/h/p	Weging	Type beoordeling
september- november	3	PTA - 1	Wat: Keuze uit 4 verschillende projecten	DP 1-17				10-12 weken	h/p	4	cijfer 1-10
december- februari	3	PTA - 2	Wat: Keuze uit 4 verschillende projecten	DP 1-17				10-12 weken	h/p	4	cijfer 1-10
maart- mei	3	PTA - 3	Wat: Keuze uit 4 verschillende projecten	DP 1-17				10-12 weken	h/p	4	cijfer 1-10
divers	3	PTA - 4	Wat: LOB-activiteiten die voortvloeien uit de projecten, bijv. bezoek mbo en gastlessen**	DP 1 en 2					h	0	o/v/g***
september- november	4	PTA - 5	Wat: Keuze uit 4 verschillende projecten	DP 1-17				10-12 weken	h/p	6	cijfer 1-10
november- december	4	PTA - 6	Wat: Stage bij bedrijf of instelling	DP 1-17****				6 weken	h	0	o/v/g***
januari- maart	4	PTA - 7	Wat: Keuze uit 4 verschillende projecten	DP 1-17				10-12 weken	h/p	6	cijfer 1-10
divers	4	PTA - 8	Wat: LOB-activiteiten die voortvloeien uit de projecten, bijv. bezoek mbo en gastlessen**	DP 1 en 2					h	0	o/v/g***

* alle projecten worden beoordeeld op dezelfde (op een rubrics gebaseerde) manier.

** deze LOB-activiteiten hebben een directe link naar de projecten; de overige LOB-activiteiten zijn opgenomen in het PTA LOB.

*** dit PTA-onderdeel moet voldoende of goed worden afgesloten.

**** een stage bij een bedrijf of instelling passend bij de eindtermen 12 tot en met 17 uit domein C, die in mindere mate aan bod zijn gekomen binnen het lesprogramma.

Heeft een leerling door langdurige ziekte of omstandigheden te weinig lessen gevolgd om een cijfer te genereren bij één van de PTA-onderdelen, dan zal de stage beoordeeld worden met een cijfer, dat in de betreffende PTA-kolom ingevoerd wordt.